

Список використаних джерел:

1. Собакарь А.О. Забезпечення безпеки судноплавства на морському та річковому транспорті засобами державного контролю. Часопис Академії адвокатури України. 2011. № 12 (3'2011). С. 1–6.
2. Іванов Г.Г. Проблема забезпечення реального зв'язку між судном та державою прапору у діяльності Міжнародної морської організації (ІМО). URL: <http://www.interlegal.com.ua/blog/?p=2815>.
3. Беззубов Д.О. Суспільна безпека (організаційно-правові засади забезпечення): монографія. К.: МП «Леся», 2013. 452 с.
4. Білляр К.Л. Особливості правотворчої функції міжнародної морської організації (ІМО). URL: http://idpnan.org.ua/files/billyar-k.l.-osoblivosti-pravotvorchoyi-funktsiyi-mijnarodnoyi-morskoyi-organizatsiyi-imo_-_d_.pdf.
5. Мілітаризація міжнародних морських транспортних шляхів Азії: висновки для України. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/635/>.

МИРОНЕЦЬ О. М.,
старший викладач
кафедри конституційного
і адміністративного права
(Навчально-науковий
юридичний інститут
Національного авіаційного університету)

УДК 342.92(045)

РЕГУЛЯТИВНА ФУНКЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

У статті досліджено та визначено регулятивну функцію адміністративного права. Розглянуто теоретичні аспекти розуміння цього поняття, виокремлено ознаки. Звернуто увагу на дозволи та зобов'язання. Висловлено думку, що заборони є засобом реалізації не регулятивної, а охоронної функції адміністративного права. Вказано на умовність розподілу цих двох функцій.

Ключові слова: функції права, функції адміністративного права, спеціально-соціальні функції права, спеціально-соціальні функції адміністративного права, регулятивна функція права, регулятивна функція адміністративного права, дозволи, заборони, зобов'язання.

В статье исследовано и определено регулятивную функцию административного права. Рассмотрены теоретические аспекты понимания данного понятия, выделены признаки. Обращено внимание на разрешения и обязательства. Высказано мнение, что запреты являются средством реализации не регулятивной, а охранительной функции административного права. Указано на условность распределения этих двух функций.

Ключевые слова: функции права, функции административного права, специально-социальные функции права, специально-социальные функции административного права, регулятивная функция права, регулятивная функция административного права, разрешения, запреты, обязательства.

In the article the author investigated and defined a regulative function of administrative law. Theoretical aspects to understand its concept have been considered, its attributes have been determined. Attention has been paid to permissions and obligations. The opinion has been expressed that prohibitions are tools of implementation not a regulative, but a protective function of administrative law. It has been indicated on the conditionality to divide those two functions.

Key words: *functions of law, functions of administrative law, special-social functions of law, special-social functions of administrative law, regulative function of law, regulative function of administrative law, permissions, prohibitions, obligations.*

Вступ. У теорії адміністративного права регулятивна функція у системі спеціально-соціальних функцій цієї галузі права стала предметом уваги українських вчених. Ґрунтовною працею з вказаного питання є монографія Ю.В. Пирожкової [1]. Такі науковці, як О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В. Плугатир, М.В. Співак вказують на наявність цієї функції, хоча її змісту не розкривають [2, с. 104–105]. С.Т. Гончарук у дослідженнях функцій адміністративно-правового регулювання також виділив регулятивну функцію [3, с. 17]. Серед каналів адміністративно-правового впливу Л. Коваль виокремив регулювання [4, с. 6]. Досліджуючи види функцій норм вказаної галузі права, Л.Р. Біла-Тіунова та С.В. Ківалов [5, с. 27], Т.О. Коломоєць, Г.Ю. Гулевська [6, с. 11], В.К. Колпаков [7, с. 65], В.М. Столбовий [8, с. 21] також не заперечують їх регулятивного характеру.

Аналогічною є позиція дослідників мети та цілей адміністративно-правових норм Д.О. Беззубова, В.Д. Гвоздецького, О.В. Дудника, В.О. Заросило, А.Й. Міллера, А.М. Подоляки [9, с. 44], В.М. Столбового [8, с. 20], С.М. Алфьорова, С.В. Ващенко, М.М. Долгополової, А.П. Купіна [10, с. 15]. Більше того, Д.О. Беззубов, В.Д. Гвоздецький, О.В. Дудник, В.О. Заросило, А.Й. Міллер, А.М. Подоляка залежно від мети виділяють регулятивні адміністративні норми [9, с. 41]. Отже, можна стверджувати, що ці вчені опосередковано підтримують існування регулятивної функції вказаної галузі права, оскільки остання, на наше переконання, є системою адміністративно-правових норм.

Ю.М. Козлов також виділяє регулятивну функцію адміністративного права [12, с. 391]. Є.В. Курінний відносить її разом з охоронною до головних функцій цієї галузі права [13, с. 39]. О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль та О.М. Миколенко підтримують цю думку, а також вдаються до тлумачення її змісту [14, с. 9; 15, с. 40]. Проте сьогодні єдиний підхід до визначення її поняття, змісту й особливостей відсутній. Вказане зумовлює необхідність нашого дослідження.

Розуміння регулятивної функції адміністративного права засноване на працях вчених-адміністративістів, на яких ми вже звернули увагу вище. Проте вивчення цієї функції адміністративного права здійснено неповністю, що зумовлює актуальність нашої статті.

Постановка завдання. Метою статті є визначення регулятивної функції адміністративного права. Для досягнення цієї мети необхідно виконати такі завдання: дослідити регулятивну функцію адміністративного права, поняття, ознаки, засоби реалізації, визначити її місце в системі адміністративно-правових функцій.

Результати дослідження. Сьогодні є адміністративісти, які прямо виділяють регулятивну функцію адміністративного права (О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В. Плугатир, М.В. Співак, Є.В. Курінний, О.М. Миколенко, О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль, Ю.В. Пирожкова) [2, с. 104; 13, с. 39; 15, с. 40; 14, с. 9; 1, с. 222–262]. С.Т. Гончарук, досліджуючи функції адміністративно-правового регулювання, також вказує на наявність регулятивної, або організаційно-управлінської, функції [3, с. 17].

Проте є ряд вчених, які схиляються до наявності регулятивного впливу адміністративного права на суспільні відносини, але його регулятивну функцію не виділяють. Так, Л.Р. Біла-Тіунова та С.В. Ківалов серед головних функцій вказаної галузі права виокремлюють управлінську, яку вони тлумачать як регулювання управлінської діяльності [16, с. 11–12].

В.К. Колпаков також, не називаючи регулятивної функції, виділяє правовиконавчу, правотворчу й організаційну [7, с. 81]. Очевидно, що твердження В.К. Колпакова аналогічне позиції зарубіжного науковця Ю.М. Козлова, на думку якого регулятивна функція адміністративного права проявляється у формі правовиконавчої та правотворчої (правоустановчої) функцій [12, с. 10–11].

Т.О. Коломоєць з Г.Ю. Гулевською, досліджуючи функції адміністративно-правових норм, з П. Лютіковим – їх мету, а також С.М. Алфьоров, С.В. Ващенко, М.М. Долгополова, А.П. Купін однією з перших називають організацію й регулювання відносин у сфері забезпечення органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, а також у процесі державного і самоврядного управління в сферах соціально-економічного й адміністративно-політичного розвитку й охорони громадянського порядку [6, с. 11; 10, с. 15; 11, с. 15]. На нашу думку, вказане формулювання є більш детальним визначенням у т. ч. й регулятивної функції адміністративного права.

Ми вважаємо, що її поняття є широким і охоплює організаційну, організаційно-управлінську, правовиконавчу, правотворчу, правоустановчу форми її виразу або підфункції адміністративного права.

Академічний тлумачний словник визначає, що «регулювати» – це впорядковувати що-небудь, керувати чимось, підкоряючи його відповідним правилам, певній системі [17, с. 480], «упорядковувати» – доводити до ладу що-небудь, робити належний порядок чомусь [17, с. 467], а «організаційний» – пов'язаний з організацією чого-небудь [17, с. 739].

Тобто йдеться про упорядковуючий вплив адміністративного права на суспільні відносини, організацію керування ними з метою підпорядкування системі його норм, приведення дійсного стану речей до належного правового порядку. Вказане є їх регулюванням. Тому ми вважаємо, що функціональний напрям впливу адміністративного права на суспільні відносини з метою організуючого або упорядковуючого управління ними, а відповідно, і їх суб'єктами, варто визначити як регулятивну функцію адміністративного права. На думку О.М. Миколенко, остання проявляється у впливі на суспільні відносини шляхом встановлення прав, обов'язків, заборон, обмежень, повноважень суб'єктів адміністративного права [15, с. 40].

Ю.В. Пирожкова надано досить об'ємне та ґрунтовне визначення її змісту як зумовленого соціальним призначенням цілеспрямованого впливу адміністративного права, внаслідок якого відбувається регламентування суспільних відносин шляхом встановлення позитивних правил поведінки, прав і взаємних обов'язків суб'єктів адміністративних правовідносин, спрямованих на задоволення інтересів суспільства і громадян у процесі публічного управління, у сфері надання адміністративних послуг, ефективну реалізацію адміністративних процедур, оптимальну регламентацію адміністративно-деліктних відносин [18, с. 44]. Також вчена вказує, що, зважаючи на сучасне посилення соціального призначення, актуалізується необхідність повномасштабного використання потенціалу всіх її складових частин – зобов'язань, заборон, дозволів <...> [1, с. 262].

Однак як О.М. Миколенко, так і Ю.В. Пирожкова до елементів вказаної функції відносять заборони, які ми вважаємо складовою частиною охоронної функції адміністративного права. Як справедливо зазначив Т.Н. Радько, регулятивна функція права – це зумовлений соціальним призначенням основний напрямок впливу права на суспільні відносини, який, перш за все, має свій прояв у встановленні позитивних правил поведінки, наданні позитивних прав та активних обов'язків суб'єктам права [19, с. 172]. Так, аналізуючи види правових норм, О. Лейст вказує, що за допомогою заборонних норм, тобто тих, які визначають склади правопорушень і санкції за їх скоєння, здійснюється охорона правопорядку, попередження та припинення діянь, які є шкідливими або небезпечними для суспільства. Ними передбачені дії, обставини, які право намагається не врегулювати, а попередити та присікти [20, с. 605–606]. В. Синюков звертає увагу на те, що головним чином заборонні правові норми лежать в основі охоронної функції права [21, с. 88].

З цією думкою важко не погодитися, зважаючи на її змістовність і загальнотеоретичну правильність. Очевидно, О.М. Миколенко та Ю.В. Пирожковою було не достатньо глибоко проаналізовано смислове навантаження «заборони». Наприклад, остання у своєму монографічному дослідженні вказує, що через встановлення зобов'язуючої, *заборонної* чи уповноважуючої норми здійснюється адміністративно-правове *регулювання* суспільних відносин [1, с. 230], а максимально повно «аспект» його *регулятивної функції* реалізується у відносинах публічного управління – через встановлення прав, обов'язків, *заборон* для державних органів, державних службовців, фізичних осіб [1, с. 251]. У цій же монографії вчена називає заборони нарівні з примусом основним засобом реалізації *охоронної функції адміністративного права* [1, с. 273]. Також вона зауважує, що шляхом реалізації *заборонних* адміністративно-правових норм саме *охоронна функція адміністративного права* впливає на суспільні відносини [1, с. 303].

Очевидно, що реалізація різних функцій права потребує різних засобів, тобто різних за цільовим направленням норм права. Тому ми вважаємо, що з включенням заборон до засобів реалізації одночасно регулятивної й охоронної функцій адміністративного права погодитися не можна. На нашу думку, заборони притаманні охоронній функції адміністративного права.

Як справедливо зауважує К.Г. Волинка, саме охороняючи суспільні відносини, право забороняє дії, які порушують умови нормального розвитку, що суперечать інтересам суспільства, держави і громадян, і тим самим витісняє їх [22, с. 102].

Зважаючи на вказане вище, ми вважаємо, що найбільш правильним і повним є розуміння регулятивної функції адміністративного права О.І. Остапенком, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль, які вбачають її у визначенні основних прав та обов'язків суб'єктів публічної адміністрації, визначенні правил поведінки інших учасників адміністративно-правових відносин, а також упорядкуванні відносин щодо публічного адміністрування адміністративно-політичної, соціально-культурної й економічної сфер суспільного життя [15, с. 9].

Отже, підтримуючи вказану позицію, ми вважаємо за доцільне регулятивну функцію адміністративного права визначити як напрям його впливу, який полягає у встановленні прав та обов'язків учасників суспільних відносин, що є предметом його правового регулювання.

Водночас ми поділяємо думку В. Синюкова, який розкриває суть регулювання суспільних відносин регулятивною функцією права через: 1) фіксування суб'єктивних складів правових відносин; 2) визначення кола життєвих обставин (юридичних фактів), з якими норми права зв'язують настання тих чи інших юридичних наслідків; 3) формування права й обов'язків учасників (суб'єктів) правовідносин [21, с. 88].

До способів здійснення регулятивної функції права Т.Н. Радько відносить: 1) визначення за допомогою норм права право дієздатності громадян; 2) закріплення та зміну правового статусу громадян; 3) визначення компетенції державних органів, повноважень посадових осіб; 4) встановлення правового статусу юридичних осіб; 5) визначення юридичних фактів, пов'язаних із виникненням, зміною та закінченням правовідносин; 6) встановлення конкретного правового зв'язку між суб'єктами права (регулятивні правовідносини); 7) визначення оптимального типу правового регулювання (загально дозвільного, дозвільного) стосовно конкретних правових відносин [23, с. 125–126].

Здійснення вказаного, на думку С.С. Алексєєва [24, с. 68], Т.Н. Радько [23, с. 125–126.], Ю.В. Пирожкової [1, с. 179], відбувається через дві його підфункції: регулятивну-статичну та регулятивну-динамічну.

Їх функціональний вплив в адміністративному праві є малодослідженим. Тому з'ясувати їх розуміння можливо лише за умови обов'язкового врахування положень загальної теорії права. На думку Т.Н. Радько, перша виражається у впливі права на суспільні відносини шляхом їх закріплення в тих чи інших правових інститутах [23, с. 125–125]. Більш прозорою є позиція О.Ф. Скаун, яка називає цей напрям правового впливу функцією упорядкування суспільних відносин шляхом закріплення основних прав і свобод особи, компетенції державних органів і посадових осіб [25, с. 226].

Зважаючи на вказане, на нашу думку, регулятивна-статична функція адміністративного права є напрямом його впливу на адміністративно-правові відносини шляхом закріплення прав і свобод їх учасників. Так, відповідно до ст. 22 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) у разі малозначності вчиненого адміністративного правопорушення орган (посадова особа), уповноважений вирішувати справу, може звільнити порушника від адміністративної відповідальності й обмежитися усним зауваженням [26]. Вказаний приклад визначення можливості звільнення правопорушника від цього виду юридичної відповідальності шляхом заміни його зауваженням усного характеру з боку уповноваженого на це суб'єкта є проявом регулятивно-статичної функції адміністративного права.

На думку О.Ф. Скакун, саме регулятивно-динамічна функція є забезпеченням активної поведінки суб'єктів права [25, с. 226]. Тому ми вважаємо, що регулятивно-динамічна функція адміністративного права є напрямом його впливу на адміністративно-правові відносини шляхом закріплення обов'язків їх учасників. Наприклад, відповідно до ст. 12 КУпАП, адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку [26]. Тобто, визначення обов'язку правопорушника нести вказаний вид відповідальності у разі досягнення ним відповідного віку є проявом регулятивно-динамічної функції адміністративного права.

Отже, на основі вказаного вище ми вважаємо за можливе визначити такі ознаки регулятивної функції адміністративного права:

1) має уповноважуючий характер – «уповноважує» учасників адміністративно-правових відносин, надаючи їм права, свободи й обов'язки, у чому проявляється її статична та динамічна сторони;

2) має спрямовуючий характер – через наділення учасників адміністративно-правових відносин відповідними правами і свободами спрямовує їх вибір у побудові вказаних відносин на запропонований законодавцем, чим проявляє свою статичну сторону;

3) має моделюючий характер – через наділення учасників адміністративно-правових відносин відповідними обов'язками формує модель необхідного варіанту поведінки учасників, чим проявляє свій динамічний складник;

4) її детермінантний зміст має елементи превентивного характеру. Річ у тім, що визначаючи права, свободи й обов'язки учасників адміністративно-правових відносин, вона тим самим детермінує норми можливостей у виборі користування правом і його обсягом, а також видів зобов'язаної поведінки учасників. Цим самим відмінні від дозволених і необхідних варіанти поведінки, які йдуть урозріз із законом, розуміються як правопорушення. Відповідно, учасники адміністративно-правових відносин «попереджаються» про протизаконний характер їх діянь. На цьому етапі регулятивна функція адміністративного права охороняє адміністративно-правові відносини, у чому і проявляє свій превентивний характер.

Якщо ж поставлений за межі вказаної норми варіант поведінки учасника обирається і втілюється в правовідносинах, то він переходить із теоретично-можливого до практично-виконаного. Тим самим учасник порушує заборону, тобто вчиняє адміністративне правопорушення. Цей факт «активізує» щодо цього учасника охоронну функцію адміністративного права, яка покликана врегулювати ситуацію, до якої призвело порушення заборони. На нашу думку, на цьому етапі можна говорити про точку переходу між регулятивною й охоронною функціями адміністративного права.

Як справедливо зауважує Ю.В. Пирожкова, регулюючи суспільні відносини, адміністративне право їх охороняє, і навпаки [1, с. 197]. З цього приводу В. Синюков наполягає, що розмежування регулятивної й охоронної функцій як самостійних напрямів правового впливу має певну теоретичну умовність, оскільки, як і регулятивна, охоронна функція реалізує основне призначення права – упорядковувати суспільні відносини та забезпечувати їх стабільність, стійкість, незалежність від зовнішніх негативних впливів [21, с. 88]. У цьому сенсі Т.Н. Радько вказує, що в регулятивній та охоронній функціях право одночасно та двоєдино проявляє свою сутність [19, с. 175].

Очевидно, що розділення вказаних функцій здійснюється лише з метою більш глибокого їх пізнання. Протиставляти їх одна одній не потрібно, оскільки кожна з них є виявом внутрішньої сутності адміністративного права, тим напрямом його дії, який взаємозумовлює й одночасно має як регулятивний, так і охоронний характер.

Як справедливо зауважує К.Г. Волинка, забезпечення нормального здійснення регулятивно-статичної та регулятивно-динамічної функцій права, охорона його від порушень здійснюється його охоронною функцією [22, с. 102].

Висновки. Ми вважаємо, що регулятивну функцію адміністративного права варто визначити як напрям його впливу, який полягає у встановленні прав та обов'язків учасників суспільних відносин, що є предметом його правового регулювання, з метою організуючого або упорядковуючого управління ними. Вона має уповноважуючий, спрямовуючий, моделюючий, а також елементи превентивного характеру. Засобами її реалізації є норми права, якими встановлюються дозволи та зобов'язання. На нашу думку, заборони притаманні охоронній функції адміністративного права. Водночас ми не можемо не погодитися, що розділення спеціально-соціальних функцій адміністративного права на регулятивну й охоронну має умовний характер, здійснюється з метою не протиставлення, а більш змістовного пізнання. Викладене показує важливість подальшого дослідження регулятивної функції адміністративного права та шляхів забезпечення її належної реалізації.

Список використаних джерел:

1. Пирожкова Ю.В. Функції адміністративного права: генеза, теоретичний, нормативний та праксеологічний аспекти: монографія. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 548 с.
2. Кузьменко О.В., Пастух І.Д., Плугатир М.В., Співак М.В. Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2015. 232 с.
3. Гончарук С.Т. Основи адміністративного права України. навч. посіб. К.: 2004. 200 с.
4. Коваль Л. Адміністративне право України. К.: Основи. 1994. 154 с.
5. Ківалов С.В., Біла-Тіунова Л.Р. Адміністративне право України: навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2012. 400 с.
6. Адміністративне право України: навч. посіб. / за заг. ред. Т.О. Коломєць, Г.Ю. Гулевської. К.: Істина, 2008. 216 с.
7. Колпаков В.К. Адміністративно-деліктний правовий феномен. К.: Юрінком Інтер, 2004. 528 с.
8. Столбовий В.М. Адміністративне права України: посіб. К.: КНТ, 2009. 150 с.
9. Беззубов Д.О., Гвоздецький В.Д., Дудник О.В., Заросило В.О., Міллер А.Й., Подолька А.М. Адміністративне право України: навч. посіб. К.: «МП Леся», 2014. 320 с.
10. Алфьоров С.М., Ващенко С.В., Долгополова М.М., Купін А.П. Адміністративне право. Загальна частина: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 216 с.
11. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. Т.О. Коломєць. К.: «Істина», 2010. 480 с.
12. Козлов Ю.М. Административное право: учебник. М.: Юристъ, 2005. 554 с.
13. Курінний Є.В. Адміністративне права України: тенденції трансформації в умовах реформування: навч. посіб. Дніпропетровськ: Юридична академія МВС України, 2002. 92 с.
14. Остапенко О.І., Кісіль З.Р., Ковалів М.В., Кісіль Р.В. Адміністративне право: навч. посіб. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 553 с.
15. Миколенко О.М. Функції адміністративного права. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2012. № 4. С. 39–42.
16. Ківалов С.В., Біла Л.Р. Адміністративне право України: навч.-метод. посіб. Одеса: Юридична література, 2002. 312 с.
17. Словник української мови: у 11 т. К.: Наукова думка, 1970–1980. URL: <http://sum.in.ua/>.
18. Пирожкова Ю.В. Регулятивна функція адміністративного права: генеза та сучасна трансформація в умовах реформаційних правотворчих процесів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2016. Вип. 21. С. 41–45.

19. Радько Т.Н. Теория функций права: монография. М.: Проспект, 2014. 272 с.
20. Проблемы теории государства и права: учеб. пособ. / под ред. М.Н. Марченко. М.: Юрист, 2001. 656 с.
21. Теория государства и права. Курс лекций / под ред. Н.И. Матузова, А.В. Малько. М.: Юрист, 1997. 672 с.
22. Волинка К.Г. Теорія держави і права: навч. посіб. К.: МАУП, 2003. 240 с.
23. Общая теория права и государства: учебник / под ред. В.В. Лазарева. М.: Юрист, 1996. 472 с.
24. Алексеев С.С. Общая теория права: в 2 т. М.: Юрид. лит., 1982. Т. 2. 360 с.
25. Скаун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2001. 656 с.
26. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07 грудня 1984 р. № 8073-Х. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР). 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

НЕБЕСНА М. О.,

аспірант

(Університет державної фіскальної
служби України)

УДК 342.924

АДМІНІСТРАТИВНІ АКТИ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ: ПОНЯТТЯ Й ОЗНАКИ

У статті представлено результати аналізу ознак і юридичної природи адміністративних актів контролюючих органів у сфері оподаткування, що дозволило визначити зміст і обсяг відповідного поняття.

Ключові слова: адміністративний акт, індивідуальний акт, контролюючий орган, правозастосування, інтерпретація.

В статье выделены результаты анализа признаков и юридической природы административных актов контролирующих органов в сфере налогообложения, что позволило определить содержание и объем соответствующего понятия.

Ключевые слова: административный акт, индивидуальный акт, контролирующий орган, налогообложение, правоприменение, интерпретация.

The article highlights the results of the analysis of signs and the legal nature of administrative acts of supervisory bodies in the field of taxation, which made it possible to determine the content and scope of the corresponding concept.

Key words: administrative act, individual act, controlling body, taxation, law enforcement, interpretation.

Вступ. Регулювання сфери оподаткування відбувається за допомогою різних правових форм, серед яких виділяються ті, за допомогою котрих здійснюється безпосереднє застосування норм права, виникають, змінюються, припиняються права й обов'язки платників податків. Такі правові форми протягом тривалого часу мали назву правових актів

